

REVERENDISSIMO AMPLISSIMOQVE DOM. D. CLAVDIO
DV VERGIER, VAVRENSI EPISCOPO, CONSILIARIO ET ELEMOSYNARIO REGIO:
PETRVS COMVNY humillimus Nepos S.

TANDEM factum est (Antistes dignissime) ut cum specimen non ingenij, sed ingenij, gratulacionis, (memor singularis tui in me amoris, & officij erga te mei) exarare mediterer, perfectissimamque illud offerre sum-
mopere efflagrare; de Medicina perfectione in numero ternario delitescere, postremum in celeberrima Parisiensis Medicorum Schola defensurum tibi libaverim, voverim, consecraverim; idque licentia cum insignia tua
vi admiratus sum, & suscepi per triade feliciter expressi, trinum meo dilecti vestrum expleve crediderim. Et cum harum Tresium fasciculus ex iurico viridario deceptus, tibi flagrantius reser, nimirum humilitatis mea
suavisimam spiravit auram, diuimodo solui in me amoris intimam corda non ingrati generalia sua humanitatis radius illustrari; & tunc certus nominis tui splendore perfusus, non minus quidem si fortissim
vix inspirata mihi fuisset generositas me ad actum accingam. Nec satis: altior exarare animus contemplant, nempe vna cum virtutibus tuis perfectissimam Praefati officium in insignibus adhibuit; vi enim in amoris
bortis solum princeps, & honoris, modo purpurea sanguinea concinnat punicat, modo affectu nico mitat, modo candore & rubore confusus nitet; sic in te (Praefati officium) qui nomen & amem viridarii perfus-
tissimam referis, non momento marcescente rosa, sed inter humane vite finis praeter alias virtutum floscales, puritatis, pudori, & integritatis flores perpetuo virentes succrescunt; quorum grato odore tui amoris perfusi discolorant;
quibus praeter tanquam Sol doctrinae, pietatis, & iustitiae. Porro quidem appropinquat primus stemmaturus leo asurgit obuius, certissimum est tuae vigilantiae, & custodiae symbolum: nam de more leonis est (cui soli inter feras nullus dolus,
nulla suspicio, imò summa clementia supradante generositas) vi clausi oculi vigilet, aperti vero dormiat, ita et diligenti in tuorum cura, & studio versatur animus; quod magis alio te evocant Regis Maiestatis consilia, in quibus te
vniuscuique summa probitate insignem, clementiam amabilem, & generositate animi magnanimam cognovit: ita vi vetus hoc iam & quasi domesticum elegiam postides vigilantissimam Praefati, prudentissimam Consiliarij, & piosissimi
Regis Elemosynarij. Tamen certe ne hisce minimis meritorum tuorum lucem obnubilarem concussis, nisi certior factus essem ea facile à benignitatis tuae radius illustrari. Ignosce, & permissis te tuae auctoritatis thesco rectus in are-
nam iatricam descendam. Vale.

QVÆSTIO MEDICA.

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBVS MANE AGITANDA,
IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XXIV. MARTII, M. QVIRINO LE VIGNON
DOCTORE MEDICO, ET FACULTATIS DECANO MODERATORE.

An in Ternario numero Medicina perfectio?

EST Medicina triplex, servare, cauere, mederi, trino fundamento suffulta ratione, ordine, experientia, ex quibus olim triplex Medicorum
secta, empirica, methodica, dogmatica: nunc vnicā vera artium omnium *ἐν τριαντα*, triplici remedium genere, ipsorum *ἀντιφά*, in-
ductione factorum, signorum observata syndrome, naturae inspectione, causarum disquisitione, & morborum per contraria curatione,
affectibus aegros liberat, symptomatum vehementiam retundit, deploratos non attingit; unde sanitate gaudet sine, *ἰασηται* corpus hu-
manum agnoscit obiectum: materiam res naturales, non naturales, & praeter naturam.

VALIS eorum quae terra producit consideratio, talis Medicinae cognitio; cuius principium est natura hominis, qui sicut corpus ab vitro-
que semine (in quo vna cum elementis spiritus genitor, & *ἀποκρίσις* delitescunt) & menstruo sanguine tribus aliis perfuso conforma-
tur, figura, temperie, partiumque symmetria perfectissimum; sic animam formarum praestantissimam fortius est, quae licet *φύσις ἀφ' αὐτῆς*,
tamen triplici facultatum, actionum & operum numero; in cerebro, corde, hepate elucescit, quando spiritibus animali, vitali, naturali,
materiā, formā, officioque distinctis corpori connectitur. Medium est rerum non naturalium consideratio, quae optimum hominis sta-
tum conservant, vitiosum emendant, deteriore inducunt; pro ut triplicis substantiae effluuiū aëre, cibo, potu reparatur; & excrementa
inde genita motu quiete, somno vigiliis, animi pathematis euacuantur. Postremum eorum quibus sanitas evertitur diligens indagatio,
nempe morborum simularum, organicorum, solutionis continui: Causarum *ἀρχαίαι*, *ἀποκρίσις*, *ἀποκρίσις*; symptomatum in
actionibus imminutis, depravatis, abolitis; retentorum & excrementorum ameria ob substantiam, quantitatem, qualitatem; atque in
corporis affectu simplici circa qualitates, figuram, molem.

MEDICINAE dignitas consistit in diagnosi, prognosi, & therapiā; prima naturā, ordine, necessitate prior, ad sanum, neutrum, morbo-
sum corpus ex triplici correspondentium signorum genere dignoscendum; atque ad partem affectam ex actione laesa, propriis acciden-
tibus, & excrementis; morbi speciem, eiusque causam inquirendam necessaria. Altera dignitate superior ex morborū ideā pathogno-
monicis signis repetēdā, magnitudine à superuenientibus, & more ab apparentibus; *ἐν τριαντα*, *ἐν τριαντα*; atque ex
comparatione similium, ac dissimilium sui corporum in qualitate, actionibus, excrementis; ad praecautiōem, aegri obsequiū, remedio-
rum auctoritatem retinendam Medico comparanda: qui exitum morbi, modum solutionis, & tempus praesagire solet; iuxta signorum
salutis aut mortis, coctionis cruditatis, & criticorum syllogem. Morbus enim specie lethalis, malignus, & magnus à propria affectus essen-
tiā, partis affectae praestantiā, & facultate corpus gubernante, moriturum agrum portendit; vel in principio oppresseione, vel in statu per-
mutatione, vel in declinatione spirituum, humidi primigenij, aut caloris innati consumptione. Calidus, biliosus, acutus *ἄριστος*; melanco-
licus, pituitosus, longus *ἄριστος* terminatur. Affectus peracutus 4. die aut 7. acuti 14. ex decedentiā tales intra 40. iudicantur: chronici à 40.
die ad menses, à mensibus ad annos, ab annis ad mortem prorogantur: si paroxysmi tempus antevertant, celeritatem crifim denuntiant;
si tardent; eadem horā, quotidie, aut lente moueantur, tardius vigorem adfore significant: coctio iudicij celeritatem, securitatem, natu-
rae victoriam ostendit; cruditas *ἀριστος*, mortem, aut recidivam indicat.

THERAPIAM omnium nobilissimam efficiunt morbus, aeger, Medicus, si ambo, cum assistantibus, suo fungantur officio; ille fideliter refe-
rendo, confidendo, imperata exequendo, quae hic ad hostis depulsionem, causae praecautiōem, symptomatum mitigationem, secundum
indicationem agendorum certius à morbo, quam ab aegri naturā, & ab ambiente nos aëre depromendam; observationem experientiae,
& analogismum causarum; ex Diata (quae est debita rerum non naturalium administratio in qualitate, quantitate & vtendi modo) Phar-
maciā (quae in medicamentorum selectione, praeparatione, & missione versatur) Chirurgiā (cuius artifices ingeniosā manus operā con-
iuncta diuidunt, diuisa coniungunt, superflua tollunt) praescribit: siue cibum, somnum, aërem; siue cathartism, aut phlebotomiam, qua-
rum si par sit necessitas, venae sectio purgationi praemittenda, qua citius, citius & iucundius, in omni morbo, omni aetate, & tempore v-
surpatur, si vacuandum, reuellendum, deriuandum sit. In omnibus febribus; morbis à plethorā, inflammatione, obstruptione creatis; at-
que ad affectum magnorum curationem, impendentium praecautiōem, incipientium securitatem, sensum quantum morbus exigit,
vires ferunt, aetas permiserit vitiosus derahatur sanguis, vt per *ἀποκρίσις* melior reponatur; alioquin in maximis inflammationibus, febr-
bus ardentibus, & doloribus vehementissimis ad lipothymiam vsque vacuandus. Aluo fluente aliquando vt in pleuritide ex opposito
latere, prostratis viribus, & in quarumcumque febrium paroxysmis, nunquam tentanda phlebotomia.

PURGATIO humorum suā qualitate molestorum vacuatio, vtrique bili, & pituitae debetur; cholagogis, melanagogis, phlegmago-
gis, non antipathia, non manifestis qualitatibus, sed facultudinē substantiae agentibus perficitur; humorum, corporum, calique condi-
tione spectata instituitur: *ἐν τριαντα* praeparationem corporis, ventriculi exoneratione, alui deiectione, meatuum reclusionē suadet; *ἐν τριαντα*,
purgationem ostendunt esse molliendam, ille circa morbi initium in peracutis; hic in declinatione. Biliosi, delicatiores,
mulieres, leuiora ferunt cathartica; pituitosi, melancholici, *ἐν τριαντα* vehementiora, viribus, quantitate, vsu frequentiore. Aestas ingens, aequi-
lonia tempestas, & septentrionalis plaga difficilem purgationem efficiunt; faciliorem autem ver, tempus pluuiosum, & australis regio.
Tertius curationis ductus victus ratio, instituenda *ἐν τριαντα* in exatē peracutis, tenuissimā in peracutis, tenuis qualitate, quantitate
numero in acutis; in chronicis moderata, morbo declinante, & agro conalescente, à mediocri ad pleniorē victum sensim progredien-
dum esse ostendit Analepticē. Prophylactice contrariorum moderato vsu morbos praecaut: Euectice cuiusque *ἐν τριαντα* consideratā
perpetuo similibus conseruat sanitatem, citra quam neque diuiciarum, neque corporis, neque vllius alterius rei vtilitas esse potest: quare
qui eam praesentem seruare, nutantem firmare, absentem restituere nouerit, ter maximus erit Medicus.

Ergo in Ternario numero Medicina perfectio.

Propugnabat Lutetia Petrus Comuny Bituricus, Anno R. S. M. DC. XVI.